

Total No. of Printed Pages—4

2 SEM TDC PSCN (CBCS) DSC 2

2023

(May/June)

POLITICAL SCIENCE

(Discipline Specific Course)

Paper : DSC-2

(**Indian Government and Politics**)

Full Marks : 80

Pass Marks : 32

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. তলৰ প্ৰশ্নবিলাকৰ উত্তৰ দিয়া : 1×8=8

Answer the following questions :

- (a) ভাৰতীয় ৰাজনীতি অধ্যয়নৰ উদাৰতাবাদী দৃষ্টিভংগীৰ সমৰ্থক এজনৰ নাম লিখা।

Write the name of one supporter of the liberal approach to the study of Indian politics.

- (b) কোনটো সংবিধান সংশোধনীৰ দ্বাৰা মৌলিক কৰ্তব্যসমূহ সংবিধানত অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হৈছিল?

By which constitutional amendment were the fundamental duties incorporated?

P23/964

(Turn Over)

- (c) বিত্তবিল সংসদত কোনে উত্থাপন কৰে?
Who introduces the Finance Bill in the Parliament?
- (d) ভাৰতীয় ৰাজনৈতিক ব্যৱস্থাৰ এটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।
Mention one characteristic of the Indian political system.
- (e) AIDMK ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।
Write the full form of AIDMK.
- (f) নৰ্মদা ব্যাঙ আন্দোলনৰ গুৰিধৰোঁতা কোন আছিল?
Who was the main figure/exponent of the Narmada Bachao Andolan?
- (g) ভাৰতবৰ্ষৰ উচ্চতম ন্যায়ালয়ৰ বৰ্তমান মুখ্য ন্যায়বিশৰ নাম লিখা।
Write the name of the present Chief Justice of the Supreme Court of India.
- (h) সাম্প্ৰদায়িকতাবাদৰ এটা বৈশিষ্ট্য লিখা।
Write one feature of communalism.

2. তলত দিয়াবোৰৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা (প্ৰতিটো 150 শব্দৰ ভিতৰত) : 4×4=16

Write short notes on the following (within 150 words each) :

- (a) ভাৰতীয় ৰাজনৈতিক ব্যৱস্থাত উদাৰতাবাদী দৃষ্টিভঙ্গীৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ
Characteristics of liberal approach of the Indian political system

- (b) ধৰ্মনিৰপেক্ষতাবাদ/Secularism
- (c) ভাৰতবৰ্ষত পৰিকল্পিত অৰ্থনীতিৰ প্ৰকৃতি
Nature of Indian planned economy
- (d) নতুন সামাজিক আন্দোলনৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ
Features of new social movement

তলৰ প্ৰশ্নবিলাকৰ উত্তৰ লিখা (প্ৰতিটো 500 শব্দৰ ভিতৰত) :

Answer the following questions (within 500 words each) :

3. ভাৰতীয় ৰাজনীতি অধ্যয়নত মাৰ্ক্সীয় দৃষ্টিভঙ্গীৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 12

Discuss the Marxian approach to the study of Indian politics.

অথবা /Or

ভাৰতীয় ৰাজনৈতিক ব্যৱস্থাত গান্ধীবাদী দৃষ্টিভঙ্গীৰ সমালোচনাসহ ব্যাখ্যা কৰা।

Critically discuss Gandhian approach to the Indian political system.

4. ভাৰতবৰ্ষত প্ৰধানমন্ত্ৰীৰ আনুষ্ঠানিক কাৰ্যকলাপ সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা। 11

Discuss the institutional functioning of the Prime Minister of India.

অথবা /Or

ভাৰতবৰ্ষৰ উচ্চতম ন্যায়ালয়ৰ ক্ষমতা আৰু কাৰ্যাবলী সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা। 5+6=11

Discuss the powers and functions of the Supreme Court of India.

5. ভাৰতীয় ৰাজনৈতিক ব্যৱস্থাত জাতি আৰু শ্ৰেণীৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা। 5+6=11

Discuss the role of caste and class in the Indian political system.

অথবা /Or

- ভাৰতীয় ৰাজনীতিত সাম্প্ৰদায়িকতাবাদৰ প্ৰভাৱ সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা। 11

Discuss the impact of communalism in Indian politics.

6. ভাৰতত বিৰোধী দলৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা। 11

Discuss the role of opposition in India.

অথবা /Or

- ভাৰতবৰ্ষৰ অৰ্থনীতিত নব্য-উদাৰীকৰণে কিধৰণে প্ৰভাৱ পেলাইছে, আলোচনা কৰা।

Discuss the effect of neo-liberalism in Indian economy.

7. ভাৰতবৰ্ষত শ্ৰমিক আন্দোলনৰ সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা। 11

Discuss the worker's movement in India.

অথবা /Or

- ভাৰতবৰ্ষৰ পৰিৱেশ-সম্পৰ্কীয় যি কোনো এটা আন্দোলনৰ সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

Discuss any one environmental movement of India.

Total No. of Printed Pages—6

2 SEM TDC ECON (CBCS) DSC 2

2023

(May/June)

ECONOMICS

(Discipline Specific Course)

Paper : DSC-2

(Principles of Macroeconomics—II)

Full Marks : 80

Pass Marks : 32

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুসৰি উত্তৰ দিয়া : 1×8=8

Answer the following as directed :

(a) দীৰ্ঘকালত পূৰ্ণ প্রতিযোগিতামূলক বজাৰৰ উৎপাদন
প্রতিষ্ঠান এখনে লোকচান ভৰিও উৎপাদন চলাই যাব
পাবে।

(সঁচা নে মিছা লিখা)

Perfectly competitive firm can operate in
loses in the long run.

(Write True or False)

- (b) দ্ৰব্যৰ পৃথকীকৰণ একাধিকাৰ প্ৰতিযোগিতামূলক বজাৰৰ এক বৈশিষ্ট্য।

(সঁচা নে মিছা লিখা)

Product differentiation is a feature of monopolistic competition.

(Write True or False)

- (c) দৰ বিভেদীকৰণৰ সংজ্ঞা দিয়া।

Define price discrimination.

- (d) বাজহুৱা দ্ৰব্যৰ এটি উদাহৰণ দিয়া।

Give one example of public good.

- (e) উৎপাদন প্ৰতিষ্ঠানৰ দীৰ্ঘকালৰ ভাৰসাম্য অৱস্থাত

At the point of long-run equilibrium of a perfectly competitive firm

(i) $LMR = LMC$

(ii) $LMR = LAR = LMC$

(iii) $LMR = LAR = LAC = LMC$

(iv) $LMR > LAR > LAC > LMC$

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(Choose the correct answer)

- (f) কোনো এটা দ্ৰব্যৰ বজাৰ চাহিদা বেখা যদি ঋণাত্মক ঢালৰ হয়, তেনেহ'লে সেই বজাৰৰ গাঁঠনি

If the market demand curve for a commodity has a negative slope, then the market structure must be

(i) পূৰ্ণ প্ৰতিযোগিতামূলক হ'ব
perfect competition

(ii) একচেতিয়া হ'ব
monopoly

(iii) অসম্পূৰ্ণ প্ৰতিযোগিতামূলক হ'ব
imperfect competition

(iv) ওপৰৰ তথ্যৰ পৰা বজাৰৰ গাঁঠনি নিৰ্ণয় কৰিব
নোৱাৰি

The market structure cannot be determined from the information given

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(Choose the correct answer)

- (g) ধনাত্মক উপভোগ বাহ্যিকতাৰ এটা উদাহৰণ দিয়া।

Give one example of positive consumption externality.

- (h) তলৰ কোনটো বজাৰ বিফলতাৰ এটা উদাহৰণ?

Which of the following is an example of market failure?

(i) প্ৰতিযোগিতা বৃদ্ধি

A growth of competition

(4)

(ii) প্রদূষণ বৃদ্ধি

A spread of pollution

(iii) হ্রস্বকালত উৎপাদন বৃদ্ধি

A surplus of production in the short term

(iv) ওপৰৰ এটাও নহয়

None of the above

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(Choose the correct answer)

2. তলৰ যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা : $5 \times 4 = 20$

Write short notes on any four of the following :

(a) একচেতিয়া বজাৰ

Monopoly

(b) দৰ বিভেদীকৰণ

Price discrimination

(c) পূৰ্ণ প্রতিযোগিতামূলক বজাৰ আৰু কল্যাণ

Perfect competition and welfare

(d) ভূমিৰ বজাৰ

Land market

(e) শ্ৰমৰ বজাৰ

Labour market

(5)

3. পূৰ্ণ প্রতিযোগিতামূলক বজাৰৰ হ্রস্বকাল আৰু দীৰ্ঘকালত ভাৰসাম্য অৱস্থা বৰ্ণনা কৰা। 13

Discuss the equilibrium of perfectly competitive firm under short run and long run.

অথবা / Or

দীৰ্ঘকালৰ উদ্যোগ যোগান বেখা কি? পৃথক বায় অৱস্থাত দীৰ্ঘকালৰ উদ্যোগ যোগান বেখা বৰ্ণনা কৰা। $2+11=13$

What is long-run industry supply curve? Discuss the long-run industry supply curve under different cost conditions.

4. একচেতিয়া বজাৰৰ উৎপাদকৰ যোগান বেখা বৰ্ণনা কৰা। একচেতিয়া বজাৰ আৰু পূৰ্ণ প্রতিযোগিতামূলক বজাৰৰ সাদৃশ্য-বৈসাদৃশ্য আলোচনা কৰা। $3+10=13$

Explain the supply curve of a monopolist. Compare and contrast between monopoly and perfect competition.

অথবা / Or

স্বল্পবিক্ৰেতাৰ বজাৰৰ আন্তঃনির্ভৰশীলতা আৰু দৰৰ অনমনীয়তা গেম তত্ত্বৰ সহায়ত কেনেকৈ আলোচনা কৰিব পাৰি? বুজাই লিখা। 13

How can the oligopolistic traits of interdependence and price stickiness be addressed using game theory? Explain.

5. উপযুক্ত উদাহরণ আৰু চিত্ৰৰ সহায়ত বজাৰ প্ৰক্ৰিয়াৰ মূল্যাংকন
কৰা। 13

Evaluate the market mechanism with the
help of suitable diagram and example.

অথবা / Or

- বজাৰৰ বিফলতা বুলিলে কি বুজা? বজাৰ বিফলতাৰ বিভিন্ন
উৎসসমূহ আলোচনা কৰা। 3+10=13

What do you mean by market failure?
Discuss different sources of market failure.

6. উপাদানৰ চাহিদা ৰেখা বুলিলে কি বুজা? পূৰ্ণ প্ৰতিযোগিতামূলক
বজাৰ আৰু অসম্পূৰ্ণ বজাৰ উভয়তে শ্ৰমৰ চাহিদা ৰেখা নিৰ্ণয়
কৰা। 3+5+5=13

What do you mean by input demand curve?
Derive labour demand curve in both perfectly
competitive and imperfect market structures.

অথবা / Or

- উপযুক্ত চিত্ৰৰ সহায়ত উপাদানৰ বজাৰত লাভ সৰ্বাধিকৰণৰ
চৰ্তসমূহ আলোচনা কৰা। 13

Derive the profit maximizing conditions in
input markets using suitable diagram.

2023

(May/June)

HISTORY

(Discipline Specific Course)

Paper : DSC-2

(**History of Medieval India.**)

Full Marks : 80

Pass Marks : 32

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. এটা শব্দ বা এটা বাক্যত তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ প্ৰতিটোৰ উত্তৰ দিয়া : 1×8=8

Answer the following questions in *one* word
or in *one* sentence each :

- (a) কোনজন চুলতানী শাসনকৰ্তাই প্ৰথম জিজিয়া কৰ আৰোপ
কৰিছিল ?

Who was the first ruler of the Sultanate
to impose Jizya tax?

- (b) বজাৰ নিয়ন্ত্ৰণ প্ৰৱৰ্তন কৰা দিল্লীৰ চুলতানজনৰ নাম
লিখা।

Name the Delhi Sultan who introduced
market regulations.

(c) বাহমণী ৰাজ্যৰ প্ৰতিষ্ঠাতা কোন আছিল ?

Who was the founder of the Bahmani Kingdom?

(d) খানুৱাৰ যুদ্ধ কেতিয়া সংঘটিত হৈছিল ?

When did the Battle of Khanua take place?

(e) 'হুমায়ুন-নামা'ৰ লেখক কোন আছিল ?

Who was the author of the *Humayun-Nama*?

(f) ১৭৩৯ চনত কোনে ভাৰত আক্ৰমণ কৰিছিল ?

Who invaded India in 1739?

(g) বংগদেশৰ ভক্তি আন্দোলনৰ জনপ্ৰিয় ধৰ্ম-সংস্কাৰকজন কোন আছিল ?

Who was the popular religious reformer of the Bhakti Movement in Bengal?

(h) কোনজন মোগল শাসকৰ দিনত তাজমহল নিৰ্মাণ কৰা হৈছিল ?

During whose period of the Mughal Empire the Taj Mahal was built?

2. তলত দিয়াবিলাকৰ যি কোনো তিনিটাৰ বিষয়ে চমু টোকা লিখা :

4×3=12

Write short notes on any *three* of the following :

(a) মঙ্গোল আক্ৰমণ

The Mongol Invasions

(b) টাইমূৰৰ ভাৰত আক্ৰমণ

Timur's invasion of India

(c) প্ৰথম পানিপথৰ যুদ্ধ

The First Battle of Panipat

(d) মনচবদাৰী ব্যৱস্থা / Mansabdari system

(e) কবীৰ / Kabir

3. বলবনে নিজ সাম্ৰাজ্য দৃঢ়কৰণৰ বাবে কি কি পদক্ষেপ লৈছিল, বৰ্ণনা কৰা।

12

What were the measures adopted by Balban to consolidate his empire?

অথবা / Or

ফিৰোজ ছাহ টোগলকৰ শাসনকালৰ এটি মূল্যায়ন কৰা।

Give an estimate of the reign of Firuz Shah Tughlaq.

4. দিল্লীৰ চুলতানী আমোলৰ সমাজ আৰু অৰ্থনীতিৰ বিষয়ে চমুকৈ আলোচনা কৰা।

12

Discuss, in brief, about the society and economy of the Delhi Sultanate.

অথবা / Or

দিল্লীৰ চুলতানী যুগৰ পতনৰ কাৰণসমূহ বৰ্ণনা কৰা।

Narrate the causes of the decline of the Delhi Sultanate.

5. ছেবছাহৰ প্ৰশাসনীয় ব্যৱস্থাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 12

Give a brief account of the administrative system of Sher Shah.

অথবা / Or

মোগলসকলৰ ৰাজপুত নীতিৰ বিষয়ে এটি সমালোচনা আগবঢ়োৱা।

Critically examine the Rajput Policy of the Mughals.

6. মোগল সাম্ৰাজ্যৰ পতনৰ বাবে ঔৰংজেৰ কিমানদূৰ জগৰীয়া, আলোচনা কৰা। 12

How far was Aurangzeb responsible for the fall of the Mughal Empire? Discuss.

অথবা / Or

মোগলসকলৰ ৰাজহ নীতিৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

Discuss about the Revenue Policy of the Mughals.

7. মোগলসকলৰ ৰাজত্বকালত চিত্ৰকলাৰ প্ৰগতিৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 12

Discuss about the development of painting in the Mughal Empire.

অথবা / Or

চুফীবাদৰ ওপৰত এটি টোকা লিখা।

Write a note on Sufism.

Total No. of Printed Pages—7

2 SEM TDC EDCN (CBCS) DSC 2

2 0 2 3

(May/June)

EDUCATION

(Discipline Specific Course)

Paper : DSC-2

(Psychological Foundation of Education)

Full Marks : 80

Pass Marks : 32

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. (a) তলত দিয়া খালী ঠাইসমূহ পূৰণ কৰা : 1×4=4

Fill in the blanks of the following :

(i) শিক্ষা মনোবিজ্ঞানে শিক্ষাক _____ কেন্দ্ৰিক কৰি
তুলিলে।

Educational psychology had made
education as _____ centred.

P23/960

(Turn Over)

(2)

(ii) _____ আচৰণবাদৰ প্ৰধান পৃষ্ঠপোষক আছিল।
_____ was the chief exponent of
behaviourism.

(iii) _____ সংযোগবাদ তত্ত্বৰ উদ্ভাৱক আছিল।
_____ was the originator of the
theory of connectionism.

(iv) ১২০ৰ পৰা ১২৯ৰ ভিতৰৰ বুদ্ধাংকৰ শিশুবোৰক
_____ বুলি কোৱা হয়।
Children with IQ of 120 to 129 are
called _____.

(b) তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া : 1×4=4
Answer the following questions :

(i) মনোবিশ্লেষণৰ প্ৰধান প্ৰতিষ্ঠাপক কোন আছিল ?
Who was the chief founder of
psycho-analysis?

(ii) “আগ্ৰহ মনোযোগৰ সূপ্ত অৱস্থা আৰু মনোযোগ
আগ্ৰহৰ সক্ৰিয় অৱস্থা।” কথাষাৰ কোনে
কৈছিল ?

“Interest is latent attention,
attention is interest in action.” Who
said this statement?

(Continued)

(3)

(iii) আৱেগিক বুদ্ধিৰ পিতৃ কোন ?

Who is the father of emotional
intelligence?

(iv) হাস্য প্ৰবৃত্তিৰ সৈতে জড়িত আৱেগটোৰ নাম কি ?

Which is the emotion related to
laughing instinct?

2. তলত দিয়াসমূহৰ চমু টোকা লিখা : 4×4=16

Write short notes on the following :

(a) অদম, অহম আৰু অধিসত্তা

Id, ego and super-ego

(b) স্মৃতিৰ পৰিসৰ

Span of memory

(c) বুদ্ধিৰ সমূহ উপাদান তত্ত্ব

Group factor theory of intelligence

(d) আৱেগ আৰু সহজাত প্ৰবৃত্তিৰ মাজৰ সম্পৰ্ক

Relationship between emotion and
instinct

P23/960

P23/960

(Turn Over)

3. শিক্ষা মনোবিজ্ঞানৰ প্ৰকৃতিসমূহ কি কি? শ্ৰেণীকক্ষৰ শিক্ষাদানৰ বেলিকা শিক্ষা মনোবিজ্ঞানৰ গুৰুত্বসমূহ কেনে হোৱা দৰকাৰ, বৰ্ণনা কৰা। $4+10=14$

What are the nature of educational psychology? Describe the importance of educational psychology in classroom teaching.

অথবা / Or

- সামগ্ৰিকতাবাদ মনোবিজ্ঞান বুলিলে কি বুজা? সামগ্ৰিকতাবাদ মনোবিজ্ঞানৰ প্ৰধান বৈশিষ্ট্যসমূহ কি কি? সামগ্ৰিকতাবাদ মনোবিজ্ঞানৰ কোনবোৰ নীতি শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰয়োগ কৰিব পাৰি, বহলাই বৰ্ণনা কৰা। $2+4+8=14$

What is meant by Gestalt psychology? What are the salient features of Gestalt psychology? What principles of Gestalt psychology are applicable in education? Discuss elaborately.

4. শিকনৰ জ্ঞানান্তৰ বুলিলে কি বুজা? উপযুক্ত উদাহৰণসহ ঋণতাইকৰ শিকনৰ নীতিসমূহ আলোচনা কৰা। বৰ্তমান সময়ৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাত এই নীতিসমূহ কিমানদূৰ ব্যৱহাৰযোগ্য বুলি ভাবা? বিচাৰ কৰা। $2+6+6=14$

What is meant by transfer of learning? Discuss Thorndike's laws of learning with suitable examples. Do you think the laws are applicable in the present-day education system? Justify.

অথবা / Or

- মনোযোগ কাক বোলে? মনোযোগ আৰু আগ্ৰহ দুয়োটাৰে মাজত কি সম্পৰ্ক আছে? শ্ৰেণীত শিক্ষকে শিক্ষার্থীৰ মনোযোগ আকৰ্ষণ কৰিবৰ বাবে কি কি উপায় অৱলম্বন কৰিব পাৰে, পৰামৰ্শ দিয়া। $2+5+7=14$

What is meant by attention? What are the relationships between attention and interest? Suggest some measures a teacher should adopt for getting the attention of students in the classroom.

5. বুদ্ধি কি? বুদ্ধিৰ প্ৰধান উপাদানসমূহ বৰ্ণনা কৰা। স্পিয়েৰমেনৰ বুদ্ধিৰ দ্বি-কাৰক তত্ত্বটো চমুৱাই বৰ্ণনা কৰা। $2+4+8=14$

What is intelligence? Discuss the main factors of intelligence. Describe, in brief, Spearman's two-factor theory of intelligence.

(6)

অথবা / Or

প্রতিভাসম্পন্ন শিশু কাক বোলে? প্রতিভাসম্পন্ন শিশুৰ লক্ষণসমূহ কি কি? সৃজনশীল আৰু প্রতিভাসম্পন্ন শিশুৰ মাজত কি কি পাৰ্থক্য আছে, বৰ্ণনা কৰা। $2+5+7=14$

What is meant by gifted children? What are the symptoms of gifted children? Describe the differences between creative and gifted children.

6. ব্যক্তিত্বৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ কি কি? ব্যক্তিত্ব বিকাশত প্ৰভাৱ পেলাৱা উপাদানসমূহ কি কি, বৰ্ণনা কৰা। মুণ্ডে বৰ্ণনা কৰা ব্যক্তিত্বৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰসমূহ উল্লেখ কৰা। $3+5+6=14$

What are the characteristics of personality? Discuss the factors influencing personality development. Describe the different types of personality as stated by Jung.

অথবা / Or

মানসিক স্বাস্থ্য আৰু মানসিক স্বাস্থ্যবিজ্ঞানৰ ধাৰণাটো বৰ্ণনা কৰা। মানসিক স্বাস্থ্যবিজ্ঞানৰ জ্ঞানে শিক্ষকক কিদৰে সুস্থ শ্ৰেণীকক্ষৰ পৰিৱেশ গঢ়ি তোলাত সহায় কৰিব পাৰে, চাৰিটা যুক্তি দেখুওৱা। যি কোনো তিনিটা প্ৰতিবন্ধক কৌশলৰ বৰ্ণনা কৰা। $3+4+7=14$

(7)

Describe the concept of mental health and hygiene. Give four reasons how knowledge of mental hygiene can help the teacher in creating healthy classroom atmosphere. Discuss any three processes of adjustment mechanism.

2 SEM TDC CMEN (CBCS) WS II (A/C)

2023

(May/June)

ENGLISH

(For Non-Honours)

WRITING SKILLS—2

Paper : Com Eng-2

(**Communicative English**)

Full Marks : 80

Pass Marks : 32

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

UNIT—I

1. Answer any one of the following : 10

(a) What type of skill should the interviewer possess to conduct an interview effectively?

(b) What are the guidelines to be followed while appearing for an interview?

(2)

UNIT—II

2. Answer any *one* of the following : 10
- (a) What are the points that should be remembered while writing a feature article?
- (b) What are the purposes of a feature article? Discuss.

UNIT—III

3. Answer any *one* of the following : 10
- (a) What are the guidelines to be followed while designing a good questionnaire?
- (b) What are the tips that enable in making a good survey question? Discuss.

UNIT—IV

4. Answer any *one* of the following : 10
- (a) What are the causes of nervousness in speech? Discuss the ways to overcome nervousness in speech.
- (b) Write a speech on any *one* of the following :
- (i) Women Empowerment
- (ii) Child Labour
- (iii) Climate Change

(3)

UNIT—V

5. Answer any *one* of the following : 10
- (a) What are the components of a formal report? Discuss briefly.
- (b) Your college has recently celebrated its Golden Jubilee, organising a number of competitions. As the cultural secretary of your college, write a report on it.

UNIT—VI

6. Answer any *one* of the following : 10
- (a) State the differences between monologue and dialogue.
- (b) Write a dialogue between two friends about the rising prices of essential commodities.

UNIT—VII

7. Answer any *four* of the following : 5×4=20
- (a) Why is body language important in an interview?
- (b) What are the various types of reports?

- (c) What are the qualities of a good speech?
- (d) How can speech be made more effective?
- (e) How is a feature article different from a news report?

Total No. of Printed Pages—11

2 SEM TDC GEPS (CBCS) 2 (A/B)

2023

(May/June)

POLITICAL SCIENCE

(Generic Elective)

Paper : GE-2

Full Marks : 80

Pass Marks : 32

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

Paper : GE-2 (A)

(Feminism : Theory and Practice)

1. নির্দেশানুসৰি তলত দিয়াবোৰৰ উত্তৰ লিখা : 1×8=8

Answer the following as directed :

(a) তলত উল্লেখ কৰা কোনগৰাকীক আধুনিক নাৰীবাদৰ
জনক বোলা হয় ?

Who is regarded as the founder of
modern feminism?

(i) Karl Marx

(ii) J. S. Mill

(iii) Mary Wollstonecraft

(iv) Betty Friedan.

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

(Choose the correct answer)

P23/948

(Turn Over)

- (b) কোনখন আমেৰিকাৰ বিশ্ববিদ্যালয়ে সৰ্বপ্ৰথম নাৰী অধ্যয়নক এক শৈক্ষিক বিষয় হিচাপে স্বীকৃতি দিছিল ?

Which American university recognized women's studies as an academic discipline for the first time?

- (c) উদাৰবাদী খাৰণাটো সূচনা হৈছিল

The Liberal Approach was developed during the

- (i) ১৮ শতিকাত

18th century

- (ii) ১৯ শতিকাত

19th century

- (iii) ২০ শতিকাত

20th century

- (iv) ২১ শতিকাত

21st century

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

(Choose the correct answer)

- (d) চীনৰ সাম্যবাদী দলৰ নেতৃত্বত চীনৰ নাৰীবাদ আন্দোলন গঢ় লৈ উঠে।

(সঁচা নে মিছা লিখা)

The Chinese women got involved in revolutionary politics under the leadership of Chinese Communist Party.

(Write True or False)

- (e) ভাৰতীয় দণ্ডবিধি আইনৰ ৪৯৮ ধাৰাত অন্তৰ্ভুক্ত গোচৰ হ'ল গাৰ্হস্থ্য হিংসা / ধৰ্ষণ / যৌতুক।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

Section 498 of IPC is associated with domestic violence / rape / dowry.

(Choose the correct answer)

- (f) 'আভ্যন্তৰীণ অভিযোগ কোষ'ৰ লগত জড়িত গোচৰ হ'ল কৰ্মস্থলীত যৌন আতিশয্য / যৌতুক / গাৰ্হস্থ্য হিংসা।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

Internal complain cell is dealing with cases related to sexual harassment at workplace / dowry / domestic violence.

(Choose the correct answer)

- (g) জৈৱিক লিংগ আৰু সামাজিক লিংগৰ মাজৰ এটা পাৰ্থক্য লিখা।

Give one difference between sex and gender.

- (h) 'নৰ্মদা বচাও আন্দোলন' এক পৰিবেশ-সম্পৰ্কীয় / চৰম / সাংস্কৃতিক নাৰীবাদী আন্দোলন আছিল।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

'Narmada Bachao Movement' was a Feminist Movement related to eco-feminism / radical feminism / cultural feminism.

(Choose the correct answer)

2. তলত দিয়াবোৰৰ ওপৰত লিখা (প্রতিটো 150 শব্দৰ ভিতৰত) :

4×4=16

Write on the following (within 150 words each) :

- (a) নাৰীবাদৰ প্ৰকৃতি
Nature of Feminism
- (b) মাজৰ্বাদী নাৰীবাদ
Marxist Feminism
- (c) কৃষ্ণাংগ নাৰীবাদী আন্দোলন
Black Feminist Movement
- (d) মহিলাৰ সম্পত্তিৰ অধিকাৰ
Right to Property of Women

তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ লিখা (প্রতিটো 500 শব্দৰ ভিতৰত) :

Answer the following questions (within 500 words each) :

3. নাৰীবাদ বুলিলে কি বুজা? নাৰীবাদ অধ্যয়নৰ গুৰুত্ব আলোচনা কৰা। 4+8=12

What do you mean by feminism? Discuss the importance of the study of feminism.

নাইবা / Or

'ৰাজহুৱা-ব্যক্তিগত বিভাজন' ধাৰণাটোৰ উৎপত্তি সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা। 12

Discuss the origin of the concept of 'public-private divide'.

4. নাৰীবাদ সম্পৰ্কীয় তৃতীয় বিশ্ব দৃষ্টিভঙ্গীৰ এক সমালোচনাত্মক বৰ্ণনা কৰা। 11

Critically discuss the Third World approach to feminism.

নাইবা / Or

উদাৰবাদী নাৰীবাদ বুলিলে কি বুজা? ইয়াৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা। 11

What do you mean by liberal feminism? Discuss its features.

5. 'চেনেকা ফলচ সন্মিলন'ৰ এক সমালোচনাত্মক টোকা লিখা। 11

Write a critical appraisal on Seneca Falls Convention.

নাইবা / Or

আমেৰিকা আৰু ব্ৰিটেনৰ মহিলাৰ ভোটাধিকাৰ আন্দোলনৰ
বিকাশ সম্পৰ্কে এক সমালোচনাত্মক ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা। 11

Critically discuss about the development of
Suffragist Movements in the USA and
Britain.

6. নাৰীস্বতন্ত্ৰতা আৰু চীনৰ সাম্যবাদী বিপ্লৱৰ মাজত থকা সম্পৰ্ক
আলোচনা কৰা। 11

Discuss the relationship between women
emancipation and the Chinese Communist
Revolution.

নাইবা / Or

নাৰী মুক্তি আন্দোলনত ৰ'চা লুক্সেমবাৰ্গৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে
লিখা। 11

Discuss the role of Rosa Luxemburg in
relation to emancipation of women.

7. গাৰ্হস্থ্য হিংসা মানে কি বুজা? ভাৰতত গাৰ্হস্থ্য হিংসা সংঘটিত
হোৱাৰ কাৰণসমূহ আলোচনা কৰা। 11

What is domestic violence? Discuss the
causes for the occurrence of domestic
violence in India.

নাইবা / Or

পৰিয়াল আৰু কৰ্মক্ষেত্ৰত লিঙ্গ সম্পৰ্কৰ বিষয়ে বিশেষভাৱে
উল্লেখ কৰি ভাৰতত লিঙ্গ-সম্পৰ্ক সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা। 11

Discuss about gender relations in India with
special reference to gender relations in family
and workplace.

Paper : GE-2 (B)

(Gandhi and the Contemporary World)

1. তলত দিয়াসমূহৰ নিৰ্দেশানুসাৰে উত্তৰ লিখা : 1×8=8

Answer the following as directed :

(a) কোন চনত মহাত্মা গান্ধীয়ে *Young India* বাতৰি-
কাকতখন প্ৰকাশ কৰিছিল?

In which year did Mahatma Gandhi
publish *Young India* newspaper?

(b) মহাত্মা গান্ধীয়ে বৰ্ণবাদৰ বিষয়ে পোনপ্ৰথমে মত প্ৰকাশ
কৰিছিল *Hind Swaraj / Young India /*
*India of My Dreams*ৰ জৰিয়তে।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

Mahatma Gandhi opined about caste
system for the first time through
Hind Swaraj / Young India / India of My
Dreams.

(Choose the correct answer)

(c) মহাত্মা গান্ধীয়ে হৰিজন সেৱক সংঘ গঠন কৰিছিল
১৯৩০ / ১৯৩১ / ১৯৩২ চনত।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

Mahatma Gandhi founded Harijan
Sevak Sangha in the year 1930 /
1931 / 1932.

(Choose the correct answer)

- (d) কেতিয়াৰ পৰা আন্দোলনৰ দ্বাৰা 'মন্দিৰে প্ৰবেশ আন্দোলন' আৰম্ভ হৈছিল?

When was the Temple Entry Movement started by Ambedkar?

- (e) চিপকো আন্দোলনৰ পিতৃ কোন আছিল?
Who was the father of Chipko Movement?

- (f) মহাত্মা গান্ধী জন ৰাফিন / টলষ্টয় / মেকিয়াভেলি-ৰ দ্বাৰা যথেষ্ট প্ৰভাৱিত হৈছিল।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

Mahatma Gandhi was highly influenced by John Ruskin / Tolstoy / Machiavelli.

(Choose the correct answer)

- (g) মহাত্মা গান্ধীয়ে কিয় অসহযোগ আন্দোলন স্থগিত কৰিছিল?

Why did Mahatma Gandhi suspend the Non-Cooperation Movement?

- (h) দক্ষিণ আফ্ৰিকাত কেতিয়া বৰ্ণবৈষম্য বিৰোধী আন্দোলন আৰম্ভ হৈছিল?

When did Anti-apartheid Movement start in South Africa?

2. চমু টোকা লিখা (প্ৰতিটো 150 শব্দৰ ভিতৰত) : 4×4=16

Write short notes on (within 150 words each) :

- (a) মহাত্মা গান্ধীৰ ন্যাসৰ ধাৰণা
Mahatma Gandhi's concept of Trusteeship
- (b) দাণ্ডি আন্দোলন
Dandi Movement
- (c) জাতি ব্যৱস্থাৰ সমালোচক হিচাপে মহাত্মা গান্ধী
Mahatma Gandhi as a critic of caste system
- (d) পৰিৱেশ সুৰক্ষাত সেউজ শক্তি আন্দোলনৰ ভূমিকা
Role of Greenpeace Movement in environment security

তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ লিখা (প্ৰতিটো 500 শব্দৰ ভিতৰত) :

Answer the following questions (within 500 words each) :

3. আধুনিকতাৰ ওপৰত গান্ধীৰ স্থিতি সমালোচনামূলকভাৱে পৰীক্ষা কৰা।

12

Critically examine Gandhi's position on modernity.

নাইবা / Or

গান্ধীৰ বিকল্প আধুনিকতাৰ ধাৰণা সম্পৰ্কে সমালোচনাত্মক আলোচনা আগবঢ়োৱা। 12
Critically discuss Gandhi's concept of alternative modernity.

4. ভাৰতৰ স্বাধীনতা সংগ্ৰামৰ প্ৰতি জনমত গঢ়দিয়াত গান্ধীজীৰ অহিংস আন্দোলনৰ গুৰুত্ব আলোচনা কৰা। 11
Discuss the importance of Ahimsa Movement of Gandhiji in shaping public opinion towards India's freedom struggle.

নাইবা / Or

গ্ৰাম স্বৰাজ আৰু অৰ্থনীতিৰ ক্ষেত্ৰত গান্ধীজীৰ ধাৰণা আলোচনা কৰা। 11
Discuss the views of Gandhiji on Gram Swaraj and economy.

5. যুক্তিবাদী বৈষম্যৰ পথপ্ৰদৰ্শক হিচাপে গান্ধীৰ ভূমিকাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 11
Analyze Gandhi's role as the pathfinder of rational discrimination.

নাইবা / Or

গান্ধীবাদী আলোচনাত ভূদান আন্দোলনৰ গুৰুত্ব সম্পৰ্কে বৰ্ণনা কৰা। 11
Explain the significance of Bhoodan Movement in Gandhian discourse.

6. শান্তি আৰু পাৰিপাৰ্শ্বিক আন্দোলনৰ প্ৰতি মহাত্মা গান্ধীৰ অৱদানৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 11
Discuss Gandhi's contribution towards peace and ecological movements.

নাইবা / Or

সাম্প্ৰতিক বিশ্বৰ নিৰস্ত্ৰীকৰণ আন্দোলনৰ ক্ষেত্ৰত গান্ধীজীৰ প্ৰভাৱ সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা। 11
Discuss the impact of Gandhiji on the disarmament movement of the contemporary world.

7. ভাৰতত স্বাধীনতাৰ পূৰ্বে স্বদেশী আন্দোলনৰ পৰিৱৰ্তন ঘটোৱা কাৰকসমূহ ব্যাখ্যা কৰা। 11
Explain the factors that led to the transformation of Swadeshi Movement in pre-independence India.

নাইবা / Or

মহাত্মা গান্ধীৰ স্বৰাজৰ ধাৰণাটোৰ ওপৰত এটা সমালোচনামূলক টোকা লিখা। 11
Write a critical note on Swaraj as propounded by Mahatma Gandhi.

Total No. of Printed Pages—8

2 SEM TDC GEED (CBCS) 2 (A/B)

2023

(May/June)

EDUCATION

(Generic Elective)

Paper : GE-2

Full Marks : 80

Pass Marks : 32

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

Paper : GE-2 (A)

(Human Rights Education)

1. তলত দিয়া প্রশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া : 1×8=8

Answer the following questions :

(a) ভাৰতবৰ্ষত দলিত আন্দোলন কোনে আৰম্ভ কৰিছিল?

Who started the Dalit Movement in
India?

(b) মানৱ অধিকাৰ ঘোষণাপত্ৰ কি?

What is the Declaration of Human
Rights?

P23/944

(Turn Over)

- (c) মানৱ অধিকাৰৰ বিষয়টো সংবিধানৰ কোনটো অনুচ্ছেদত উল্লেখ আছে?
Which Article of the Constitution is related with human rights?
- (d) কোন চনত ভাৰতবৰ্ষত 'মদ-বিৰোধী আন্দোলন' গড়লৈ উঠিছিল?
In which year was the 'Anti-liquor Movement' started in India?
- (e) 'চিপকো আন্দোলন' কি?
What is 'Chipko Movement'?
- (f) 'নৰ্মদা বচাও আন্দোলন' কোনে গঢ় দিছিল?
Who was the founder of Narmada Bachao Movement?
- (g) TRP ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।
Write the full form of TRP.
- (h) মানৱ অধিকাৰ শিক্ষাৰ এটা নীতি লিখা।
Write one principle of human rights education.

2. তলত দিয়াবোৰৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা : $5 \times 5 = 25$

Write short notes on the following :

- (a) মাক্সীয় তত্ত্ব
Marxist theory

P23/944

(Continued)

- (b) ১৯৮৬ চনৰ শিশু শ্ৰমিক (নিষিদ্ধকৰণ আৰু নিয়ন্ত্ৰণ) আইন
The Child Labour (Prohibition and Regulation) Act, 1986
- (c) আঞ্চলিকতাবাদ
Regionalism
- (d) ভিয়েনা ঘোষণাপত্ৰ আৰু কৰ্ম আঁচনি
Vienna Declaration and Programme of action
- (e) শিশু শ্ৰমিকৰ কাৰণসমূহ
Causes of child labour

3. ভাৰতৰ সংবিধানত উল্লেখ কৰা সমতাৰ অধিকাৰবিলাক বৰ্ণনা কৰা। 8
Describe the rights to equality as stated in the Indian Constitution.

অথবা / Or

- ভাৰতৰ মহিলা আন্দোলনৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 8
Describe Women's Movement in India.

4. শিশুৰ বিৰুদ্ধে কৰা উৎপীড়নৰ কাৰণসমূহ আৰু প্ৰতিৰোধৰ উপায়সমূহ আলোচনা কৰা। $6+7=13$
Discuss about the causes of violence against children and suggestions for protection of child from violence.

P23/944

(Turn Over)

5. মানৱ অধিকাৰ শিক্ষা বুলিলে কি বুজা? মানৱ অধিকাৰ শিক্ষাৰ উদ্দেশ্যসমূহ বহলাই লিখা। 7+6=13

What is meant by human rights education?
Explain elaborately the objectives of human rights education.

অথবা / Or

মানৱ অধিকাৰ শিক্ষাৰ সীমাবদ্ধতাসমূহ লিখা। মানৱ অধিকাৰ সুৰক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত সমাজত গণমাধ্যমৰ ভূমিকাৰ বিষয়ে লিখা। 13

Discuss the limitations of human rights education. Discuss the role of mass media in society for protecting human rights.

6. ৰাষ্ট্ৰীয় মানৱ অধিকাৰ আয়োগৰ ক্ষমতা আৰু কাৰ্যাৱলীৰ বিষয়ে লিখা। 4+4=8

Discuss the powers and functions of the National Human Rights Commission.

7. মানৱ অধিকাৰ সুৰক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত গোলকীয় পৰ্যায়ৰ বেচৰকাৰী সংস্থাৰ ভূমিকাৰ বিষয়ে লিখা। 5

Write the role of global NGOs in protecting human rights.

Paper : GE-2 (B)

(Gender and Education)

1. তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া : 1×8=8

Answer the following questions :

- (a) জৈৱিক লিংগ মানে কি?

What is sex?

- (b) *The Creation of Patriarchy* নামৰ গ্ৰন্থখনৰ লেখক কোন?

Who is the author of the book, *The Creation of Patriarchy*?

- (c) সামাজিক লিংগ বৈষম্য কি?

What is gender bias?

- (d) কন্যা ভ্ৰূণ হত্যা মানে কি?

What is female foeticide?

- (e) ছোৱালী মিত্ৰ বিদ্যালয় কি?

What is girl friendly school?

- (f) পাঠ্যপুথিৰ জন্মদাতা কোন?

Who is the father of textbook?

- (g) বাল্যবিবাহ বোধকৰণ আইনখন কোন চনত প্ৰণয়ন কৰা হৈছিল?

In which year was the Prohibition of Child Marriage Act passed?

- (h) যৌতুক কি?

What is dowry?

2. তলত দিয়াবোৰৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা : $5 \times 4 = 20$

Write short notes on the following :

(a) জৈৱিক লিংগ আৰু সামাজিক লিংগৰ মাজত পাৰ্থক্য
Differences between sex and gender

(b) যৌতুক প্ৰথা নিৰ্মূলত অহিনৱ ভূমিকা
Role of the law in reducing dowry system

(c) শিশু মিত্ৰ বিদ্যালয়
Child friendly school

(d) সৰ্বশিক্ষা অভিযান
Sarva Shiksha Abhiyan

3. পিতৃতত্ত্ব কি? পিতৃতত্ত্বৰ প্ৰকৃতি সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।
 $2 + 11 = 13$

What is patriarchy? Discuss the nature of patriarchy.

অথবা / Or

লিংগৰ সামাজিক গঠনে কি বুজায়? ইয়াৰ বিভিন্ন দিশসমূহ
উদাহৰণসহ আলোচনা কৰা। 13

What is meant by social construct of gender?
Discuss its different aspects with example.

4. লিংগ সামাজিকীকৰণ কি? লিংগ সামাজিকীকৰণত প্ৰচাৰ মাধ্যমৰ
ভূমিকাৰ বিষয়ে লিখা। $3 + 10 = 13$

What is gender socialization? Discuss about the role of media in gender socialization.

অথবা / Or

বাল্যবিবাহ কি? বাল্যবিবাহৰ কাৰণ আৰু পৰিণাম সম্পৰ্কে
লিখা। $3 + 5 + 5 = 13$

What is child marriage? Write the causes and consequences of child marriage.

5. লিংগ সমতা শক্তিশালী কৰাৰ ক্ষেত্ৰত সমনীয়া দলৰ ভূমিকাৰ
বিষয়ে লিখা। 13

Write about the role of peer group in reinforcing gender equality.

অথবা / Or

একক-লিংগ বিদ্যালয়ৰ সুবিধা আৰু অসুবিধাৰ সম্পৰ্কে লিখা।
 $6 + 7 = 13$

Write about the advantages and disadvantages of single-sex school.

6. মহিলা সৰববাহকৰণৰ মূল কাৰণসমূহ কি কি? মহিলা
সৰববাহকৰণৰ পৰিণতি সম্পৰ্কে লিখা। $6 + 7 = 13$

What are the main causes of women trafficking? Write about the consequences of women trafficking.

অথবা / Or

ভাৰতীয় মহিলাক ন্যায় প্ৰদান কৰা তথা তেওঁলোকৰ অধিকাৰ সুৰক্ষিত কৰা কেইখনমান আইনৰ চমু বৰ্ণনা কৰা। 13

Give brief description of a few laws which provide justice to Indian women as well as protect their rights.

Total No. of Printed Pages—7

2 SEM TDC GEEC (CBCS) 2

2 0 2 3

(May/June)

ECONOMICS

(Generic Elective)

Paper : GE-2

(Introductory Macroeconomics)

Full Marks : 80

Pass Marks : 32

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশ অনুসৰি উত্তৰ দিয়া : 1×8=8

Answer the following as directed :

(a) তলৰ কোনটো সমষ্টিবাদী অৰ্থনীতিৰ বিষয়বস্তু নহয় ?

Which of the following is not a subject-matter of macroeconomics?

(i) সৰ্বমুঠ মূল্যস্তৰ বৃদ্ধি

Increase in the aggregate price level

(ii) কোনো এটা দ্ৰব্যৰ চাহিদা বৃদ্ধি

Increase in demand for a particular commodity

P23/1125

(Turn Over)

(iii) সৰ্বমুঠ উৎপাদন

Aggregate production

(iv) এটা অৰ্থনীতিৰ মুঠ নিয়োগৰ হাৰ

Total employment rate of an economy

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(Choose the correct answer)

(b) মুদ্রাস্ফীতিৰ সময়ত মুদ্রাগত GNP

During inflation, the nominal GNP is

(i) প্রকৃত GNPতকৈ কম হয়

less than real GNP

(ii) প্রকৃত GNPতকৈ অধিক হয়

more than real GNP

(iii) প্রকৃত GNPৰ সমান হয়

equal to real GNP

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(Choose the correct answer)

(c) আয়ৰ চক্ৰীয় প্ৰবাহত ছিঁদ্র আৰু আন্তঃপ্ৰবাহ বুলিলে কি বুজা ?

What do you mean by leakages and injections in a circular flow of income?

(Continued)

(d) কেইগৰ তত্ত্বৰ মূল অভিধাৰণা হ'ল

The basic assumption of Keynesian theory is

(i) পূৰ্ণ নিযুক্তি

full employment

(ii) পূৰ্ণ নিযুক্তিতকৈ কম

less than full employment

(iii) পূৰ্ণ নিযুক্তিতকৈ বেছি

over-employment

(iv) ওপৰৰ এটাও নহয়

None of the above

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(Choose the correct answer)

(e) ফিছাৰৰ মুদ্রাৰ পৰিমাণ তত্ত্বৰ এটা সীমাবদ্ধতা লিখা।

Write on the limitation of Fisher's quantity theory of money.

(f) তলৰ কোনটো পৰিৱৰ্তনশীল প্ৰবাহ ?

Which of the following is a flow variable?

(i) বিনিয়োগ ব্যয়

Investment expenditure

(ii) বাজেট ঘাট

Budget deficit

(iii) নিবনুৱাৰ হাৰ

Unemployment rate

(iv) ওপৰৰ এটাও নহয়

None of the above

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(Choose the correct answer)

(g) মুদ্ৰাৰ বজাৰত ভাৰসাম্য হ'ব যেতিয়া

There is equilibrium in the money market when

(i) $M_D - M_S = 0$ (ii) $(M_D - M_S) > 0$ (iii) $(M_D - M_S) < 0$

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(Choose the correct answer)

(h) প্ৰত্যক্ষ কৰৰ গুণিতক কি ?

What is direct tax multiplier?

2. তলত দিয়াবোৰৰ যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা

(প্ৰতিটো 150 শব্দৰ ভিতৰত) : $4 \times 4 = 16$

Write short notes on any four of the following (within 150 words each) :

(a) GDP আৰু কল্যাণ

GDP and welfare

(b) অনুন্নত অৰ্থনীতিত জাতীয় আয় পৰিমাণৰ অসুবিধা

Difficulties of estimating national income in an underdeveloped country

(c) তাৰল্য ফাঁদ

Liquidity trap

(d) দ্ৰুতগামী মুদ্ৰাস্ফীতি আৰু ইয়াৰ পৰিণাম

Hyperinflation and its effects

(e) আয় নিৰ্ধাৰণৰ কেইলৰ সৰল আৰ্হি

Simple Keynesian model of income determination

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া (প্ৰতিটো 500 শব্দৰ ভিতৰত) :

Answer the following questions (within 500 words each) :

3. (a) জাতীয় আয়ৰ লগত সম্পৰ্কিত বিভিন্ন ধাৰণাসমূহ ব্যাখ্যা কৰা আৰু সিহঁতৰ আন্তঃসম্পৰ্ক দেখুওৱা। $6+6=12$

Explain various concepts related to national income and show their inter-relationship.

অথবা / Or

(b) সমষ্টিবাদী অৰ্থনীতিৰ পৰিসৰ আৰু গুৰুত্ব ব্যাখ্যা কৰা।

 $6+6=12$

Explain the scope and importance of macroeconomics.

4. (a) মূল্য-সংযোজিত পদ্ধতি কি? এই পদ্ধতি মুঠ উৎপাদন পদ্ধতিতকৈ কিদৰে উন্নত? মূল্য-সংযোজিত পদ্ধতিৰ দুটা সীমাবদ্ধতা উল্লেখ কৰা। 6+3+2=11

What is value-added method? In what ways does it make improvement upon the value of total output method? Mention two limitations of value-added method.

অথবা / Or

- (b) আয়ৰ চক্ৰীয় প্ৰবাহ বুলিলে কি বুজা? চাৰিটা খণ্ডযুক্ত অর্থনীতি এখনত আয়ৰ চক্ৰীয় প্ৰবাহত আন্তঃপ্ৰবাহ আৰু ছিদ্ৰই কেনে প্ৰভাৱ পেলাই, উপযুক্ত আৰ্হিৰ সহায়ত দেখুওৱা। 2+9=11

What do you mean by circular flow of income? Show the effects of various injections and leakages on the circular flow of income in a four-sector economy with a proper model.

5. (a) মুদ্রা পৰিমাণ তত্ত্বৰ নগদ বাহিৰ ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰা। 11

Explain the cash balance approach of quantity theory of money.

অথবা / Or

- (b) মুদ্রানীতি কি আৰু ইয়াৰ উদ্দেশ্যসমূহ লিখা। মুদ্রানীতিৰ বিভিন্ন সঁজুলিসমূহ কি কি ব্যাখ্যা কৰা। 2+3+6=11

Write the meaning and objectives of monetary policy. What are the various tools of monetary policy? Explain.

6. (a) (i) মুদ্রাস্ফীতি অৱকাশৰ ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰা। 4

Elucidate the concept of Inflationary Gap.

- (ii) মুদ্রাস্ফীতিৰ বিভিন্ন আৰ্থিক আৰু সামাজিক পৰিণামসমূহ ব্যাখ্যা কৰা। 7

Explain various economic and social effects of inflation.

অথবা / Or

- (b) চাহিদাজনিত আৰু ব্যয়জনিত মুদ্রাস্ফীতি কি? চাহিদাজনিত মুদ্রাস্ফীতি নিয়ন্ত্ৰণৰ বাবে লোৱা বাজকেষীয় ব্যৱস্থাসমূহ আলোচনা কৰা। 7+4=11

What are demand-pull and cost-push inflations? Discuss the fiscal measures to tackle demand-pull inflation.

7. (a) কাৰ্যকৰী চাহিদা কি? ইয়াক কেনেকৈ নিৰ্ধাৰণ কৰা হয়? কি কি ক্ষেত্ৰৰ বাবে ইয়াক সমালোচনা কৰা হয়? 2+6+3=11

What is effective demand? In what way is it determined? On what grounds is it criticized?

অথবা / Or

- (b) LM ৰেখাৰ সংজ্ঞা দিয়া। বৈখিকভাৱে ইয়াক কেনেকৈ আহৰণ কৰা হয়, লিখা আৰু LM ৰেখাৰ সহায়ত সুদৰ হাৰ আৰু আয়ৰ সম্পৰ্ক ব্যাখ্যা কৰা। 2+7+2=11

Define LM curve. Derive it graphically and explain the relationship between the interest rate and income level with the help of LM curve.

Total No. of Printed Pages—4

2 SEM TDC GEEN (CBCS) 2

2023

(May/June)

ENGLISH

(Generic Elective)

Paper : GE-2

(**Media and Communication Skills**)

Full Marks : 80

Pass Marks : 32

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

UNIT—I

1. (a) What is the connection between mass communication and the increasing globalization of the world? Answer with appropriate examples. 15

Or

- (b) Elaborate on some of the major forms of mass communication that allow for

(2)

almost instantaneous large-scale sharing and exchange of information in the present context.

2. Write briefly on any *one* of the following : 5

(a) Film and television

(b) internet

UNIT—II

3. (a) Advertisements aim to communicate the idea or use of a product or a service. In this context, comment on the different platforms on which advertisements can be shown or shared. 15

Or

(b) What are the ethical limitations and considerations of advertising a product or a service? Elaborate with reasons.

4. Write a short note on any *one* of the following : 5

(a) Television advertising

(b) Print advertising

(3)

UNIT—III

5. (a) Writing for media entails certain approaches—in this relation, what kind of writing would be involved in relation to TV and radio shows? Elaborate with examples. 15

Or

(b) Attempt a review of a recent film that you watched.

6. Write a short note on any *one* of the following : 5

(a) News writing

(b) Sports article

UNIT—IV

7. (a) What are some of the positive as well as negative impacts of social media use? 15

Or

(b) How have advancements in cyber technology impacted society?

8. Write a brief note on any one of the following :

5

(a) World Wide Web

(b) Social media vs. traditional media

Total No. of Printed Pages—4

2 SEM TDC GEHS (CBCS) 2

2 0 2 3

(May/June)

HISTORY

(Generic Elective)

Paper : GE-2

**(History of India from the Earliest
Times to 1526)**

Full Marks : 80

Pass Marks : 32

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা : 1×8=8

Answer the following questions :

(a) হৰপ্পা সভ্যতাৰ এটা প্ৰধান বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

Mention one salient feature of the
Harappan Civilization.

(b) 'ঋগ্বেদ' কোনে ৰচনা কৰিছিল?

Who wrote the *Rig- Veda*?

P23/946

(Turn Over)

- (c) পুৰণি ভাৰতবৰ্ষত কেইখন মহাজনপদ আছিল ?
What was the total number of Mahajanapadas in ancient India?
- (d) আলেকজেণ্ডাৰে কোন চনত ভাৰতবৰ্ষ আক্ৰমণ কৰিছিল ?
In which year did Alexander invade India?
- (e) সংগম সাহিত্য বুলিলে কি বুজা ?
What do you mean by Sangam literature?
- (f) কুশাণসকলৰ সৰ্বশ্ৰেষ্ঠ বজাজনৰ নাম লিখা ।
Name the most important Kushana ruler.
- (g) দান্তিদুৰ্গা কোন আছিল ?
Who was Dantidurga?
- (h) বিজয়নগৰ ৰাজ্যৰ প্ৰতিষ্ঠাপকজনৰ নাম লিখা ।
Name the founder of the Vijayanagar Empire.
2. চমু টোকা লিখা (যি কোনো তিনিটা) : $4 \times 3 = 12$
Write short notes on (any three) :
- (a) পৰৱৰ্তী বৈদিক যুগৰ অৰ্থনীতি
Economy in the later Vedic period
- (b) অশোকৰ ধৰ্ম
Ashoka's Dharma

- (c) সাতবাহনসকলৰ সমাজ ব্যৱস্থা
Social system of the Satavahanas
- (d) মহম্মদ ঘোৰী
Muhammad Ghori
- (e) ভক্তি আন্দোলন
Bhakti Movement

3. ঋক্-বৈদিক যুগৰ সমাজ আৰু ৰাজনীতিৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখা । 12
Write briefly about the society and polity of the Rig-Vedic period.

অথবা / Or

- হৰপ্পা সভ্যতাৰ উৎপত্তি আৰু সীমা সম্পৰ্কে এটা টোকা লিখা ।
Write a note on the origin and extent of the Harappan Civilization.

4. সম্ৰাট অশোকৰ নেতৃত্বত মৌৰ্য সাম্ৰাজ্যৰ বিকাশ সম্পৰ্কে লিখা । 12
Describe the rise of the Mauryan Empire under the Emperor Ashoka.

অথবা / Or

- মৌৰ্যসকলৰ প্ৰশাসনীয় দিশ সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা ।
Discuss the administrative system of the Mauryas.

5. গুপ্ত যুগৰ সমাজ আৰু অৰ্থনৈতিক ব্যৱস্থা সম্পৰ্কে কি জানা, লিখা। 12

Describe the society and economy in the Gupta period.

অথবা / Or

সুংগসকলৰ সম্পৰ্কে এটা টোকা লিখা।

Write a note on the Sungas.

6. মাহমুদ ঘাজনাভিদৰ ভাৰত আক্ৰমণ সম্পৰ্কে চমুকৈ লিখা। 12

Write briefly about Mahmud Ghaznavid's invasion of India.

অথবা / Or

৬৫০-১২০০ খ্ৰীষ্টাব্দৰ ভিতৰত হোৱা সাহিত্য আৰু ভাষাৰ বিকাশ সম্পৰ্কে চমুকৈ লিখা।

Write, in brief, about the development of literature and language in between 650-1200 AD.

7. মহম্মদ বিন টোগলকৰ প্ৰয়োগসমূহৰ বিষয়ে এটা টোকা লিখা। 12

Write a note on the experiments of Muhammad bin-Tughlaq.

অথবা / Or

চুফী সংস্কৃতিৰ বিকাশ সম্পৰ্কে এটা টোকা লিখা।

Write a note on the growth of Sufism.
